

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
ΕΛΛΗΣ 8 ΤΚ 59132

Α.Φ.Μ. 090096898

Πληροφορίες : Αντώνης Γκαλίτσιος

Τηλέφωνο : 23310-24494 & Fax 23310-24600

Email info@libver.gr

Βέροια 12-07-2022

Αρ. πρωτ.: 322

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

**ΓΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΘΗ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΕΞΙ (6) ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΗΣ
Δ.Κ.Β.Β.**

**Προϋπολογισμός: 29.200,00 € πλέον του Φ.Π.Α. 24% 7.008,00€ συνολικού ποσού
36.208,00 €**

Είδος διαγωνισμού: απευθείας ανάθεση

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφοράς: 15-07-2022 και ώρα 12:00

Τα τιμολόγια θα κόβονται στα στοιχεία της βιβλιοθήκης.

Ο ανάδοχος θα επιβαρύνεται με όλες τις νόμιμες κρατήσεις και υποχρεούται να προσκομίσει στη Βιβλιοθήκη αριθμό λογαριασμού Τράπεζας και IBAN για την αποπληρωμή των τιμολογίων.

Σχετικά με το ανωτέρω θέμα είναι ανάγκη να γίνει συντήρηση και ορθή διαφύλαξη έξι (6) χειρογράφων από τη συλλογή χειρογράφων της Δ.Κ.Β. Βέροιας, η οποία αποτελείται από δεκατρία (13) χειρόγραφα που χρονολογούνται από τον 11^ο αι. μέχρι τον 19^ο αι. Προτείνεται ένα πλάνο συντήρησης βασισμένο αφενός στην αρχαιολογική αξία των χειρογράφων συνολικά ως αντικείμενα και όχι απλώς ως φορείς ενός κειμένου και αφετέρου στην κατάσταση διατήρησης και τις ανάγκες συντήρησης που αυτά παρουσιάζουν. Για τους λόγους αυτούς όπου είναι δυνατό η συντήρηση θα πρέπει να γίνει χωρίς την διατάραξη της αρχικής βιβλιοδεσίας. Οι επεμβάσεις θα πρέπει να γίνουν από εξειδικευμένο συντηρητή ή συντηρητές με βάση τις τρέχουσες αρχές και αντιλήψεις της συντήρησης και με υλικά αρχειακών προδιαγραφών με αποδεδειγμένη συμπεριφορά στο χρόνο.

Προκειμένου να διερευνηθούν στοιχεία σχετικά με την κατασκευή των κωδίκων και των σταχώσεων τους θα πρέπει ο ανάδοχος να διαθέτει εξειδικευμένες διαγνωστικές συσκευές όπως πολυφασματικό σύστημα απεικόνισης (για την διερεύνηση σβησμένων γραφών ή άλλων υποκείμενων, μη ορατών στρωμάτων) και μικροσκόπια (για την δυνατότητα εργασίας κάτω από υψηλή μεγέθυνση). Στον χώρο των εργαστηρίων όπου θα γίνει η συντήρηση θα πρέπει να υπάρχουν συστήματα αντικλεπτικά και πυροπροστασίας και θα πρέπει να υπάρχει πιστοποιητικό ασφάλισης των έργων.

Ο ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει αποδεδειγμένη προηγούμενη εμπειρία στη συντήρηση αρχαιακού/βιβλιακού υλικού από χαρτί ή περγαμηνή.

Πιο αναλυτικά περιγράφονται ενδεικτικά οι εργασίες που θα γίνουν σε κάθε χειρόγραφο παρακάτω:

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΒ 1

Τίτλος : Συναξάριο Σεπτεμβίου – Φεβρουαρίου. Παλίμψηστος κώδικας.

Χρονολογία: 1355

Υπόστρωμα γραφής : Περγαμηνή

Διαστάσεις φύλλων : 32 X 22 εκ.

Αριθμός φύλλων: 157

Στάχωση : Βυζαντινή, 14ος- 16ος αι.

Κατάσταση διατήρησης :

Σώμα: Επικάθιση ρύπων. Απώλεια έξι φύλλων μεταξύ των φφ. 46,47 και τεσσάρων φύλλων μεταξύ των φφ. 155-156. Η περγαμηνή είναι γενικά εύθρυπτη πιθανότατα μεταξύ άλλων και από τη διαδικασία της έκπλυσης του παλαιότερου κειμένου. Ιδιαίτερα εύθρυπτη στα άκρα των φύλλων ενδεχομένως και από την επίδραση φωτιάς ή έντονης θερμότητας. Απώλειες και σχισίματα κυρίως στα άκρα και στα πρώτα και τελευταία φύλλα του κώδικα. Κηλίδες και λεκέδες απροσδιόριστης σύστασης.

Στάχωση: Απώλεια του δερμάτινου καλύμματος στη ράχη και την πίσω πινακίδα. Απώλεια τμήματος του άνω κεφαλαριού. Το ύφασμα της ενίσχυσης ράχης έχει υποστεί απώλειες και μηχανική καταπόνηση. Οι πινακίδες έχουν υποστεί φθορές από ξυλοφάγα έντομα και η πίσω πινακίδα έχει σπάσει. Η συνοχή της ραφής των τευχών είναι σε σχετικά καλή κατάσταση με μικρές φθορές σε ορισμένα σημεία.

Προσέγγιση στη συντήρησης:

Ο κώδικας διατηρεί σε σχετικά καλή κατάσταση την στάχωσή του. Δεδομένης της παλαιότητάς της και του γεγονότος ότι λειτουργικά είναι σε σχετικά καλή κατάσταση η συντήρηση του κώδικα θα πρέπει να γίνει χωρίς να λυθεί η αρχική στάχωση.

Προτεινόμενες εργασίες συντήρησης:

Στεγνός καθαρισμός και τοπικός υγρός καθαρισμός όπου είναι απαραίτητος. Αποκατάσταση των απωλειών και ενίσχυση των σχισίματων στην περγαμηνή. Ενίσχυση των άκρων σε όσα φύλλα το έχουν ανάγκη. Στερέωση και συμπλήρωση των πινακίδων όπου είναι απαραίτητο, στερέωση της συρραφής των τευχών, της ενίσχυσης της ράχης και των κεφαλαριών. Αποκατάσταση του κεφαλαριού που έχει εκπέσει. Καθαρισμός και στερέωση του δέρματος. Κατασκευή αρχειακού κουτιού φύλαξης.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΒ 3

Τίτλος : Τριώδιο

Χρονολογία: 14ος αι.

Υπόστρωμα γραφής : Περγαμηνή

Διαστάσεις φύλλων : 27 X 19,5 εκ.

Αριθμός φύλλων: 228

Στάχωση : Βυζαντινή, πιθανόν η αρχική.

Κατάσταση διατήρησης :

Σώμα: Επικάθιση ρύπων. Έντονη παραμόρφωση της περγαμηνής η οποία ωστόσο δεν επηρεάζει σοβαρά τη χρήση και λειτουργία του κώδικα. Μηχανικές φθορές, απώλειες και περιορισμένες φθορές από έντομα κυρίως στην αρχή και τέλος του κειμένου. Ορισμένα φύλλα αποκομμένα. Κηλίδες αδιευκρίνιστης σύστασης στα πρώτα και τελευταία φύλλα.

Στάχωση: Πινακίδες φθαρμένες από ξυλοφάγα έντομα, η σύνδεση της πίσω πινακίδες με το σώμα σε μεγάλο βαθμό σπασμένη. Το άνω κεφαλάρι φθαρμένο σε σχετικά μεγάλο βαθμό. Απώλειες του δέρματος κυρίως στη ράχη και απώλεια των δύο κλείστρων.

Προσέγγιση στη συντήρησης:

Ο κώδικας διατηρεί σε καλή κατάσταση την στάχωσή του. Η κατάσταση του σώματος επιτρέπει τη συντήρηση του κώδικα χωρίς να λυθεί η αρχική στάχωση.

Προτεινόμενες εργασίες συντήρησης:

Στεγνός καθαρισμός και τοπικός υγρός καθαρισμός όπου είναι απαραίτητο. Αποκατάσταση των απωλειών και των σχισίματων της περγαμηνής. Αποκατάσταση και ενίσχυση της σύνδεσης των πινακίδων κυρίως της πίσω πινακίδας. Καθαρισμός και στερέωση του δέρματος. Κατασκευή αρχαιακού κουτιού φύλαξης.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΒ 9

Τίτλος Ευαγγελιστάριο

Χρονολογία: 14ος αι.

Υπόστρωμα γραφής : Χαρτί, περγαμηνό κολλημένο εσώφυλλο στο εσωτερικό της μπροστά πινακίδας.

Διαστάσεις φύλλων : 30,5 X 19,5 εκ.

Αριθμός φύλλων: 92

Στάχωση : Βυζαντινή, όχι η αρχική εφόσον τα φύλλα φέρουν ενισχύσεις στη ράχη. 15ου- 16ου αιώνα.

Κατάσταση διατήρησης :

Σώμα: Επικάθιση ρύπων παντού, κηλίδες από διαβροχή, απώλειες από έντομα κυρίως στο επάνω άκρο. Μηχανικές φθορά σε αρκετά φύλλα και αρκετά φύλλα αποσπασμένα.

Στάχωση: αποκόλληση, συρρίκνωση και απώλεια μέρους του δερμάτινου καλύμματος. Η συρραφή σε σχετικά καλή κατάσταση. Απώλεια του κάτω κεφαλαριού και μέρους του πάνω. Απώλεια των δύο κλείστρων.

Προσέγγιση στη συντήρησης:

Προπίνεται το λύσιμο της παρούσας στάχωσης η συντήρηση των φύλλων και η αναστάχωση χρησιμοποιώντας τα αρχικά στοιχεία όπου αυτό είναι δυνατό.

Προτεινόμενες εργασίες συντήρησης:

Στεγνός καθαρισμός. Λύσιμο της υπάρχουσας στάχωσης, υγρός και χημικός καθαρισμός τοπικά. Αποκατάσταση των απωλειών και επανασύνδεση των αποκομμένων φύλλων. Νέα στάχωση σε αντιστοιχία της αρχικής χρησιμοποιώντας τα αρχικά στοιχεία όπου αυτό είναι δυνατό. Σε περίπτωση που αυτό αποδειχθεί μη εφικτό η νέα στάχωση θα γίνει με υλικά αρχειακών προδιαγραφών και την βυζαντινή τεχνική η δε πρωτότυπη στάχωση θα διατηρηθεί μαζί με το χειρόγραφο στο ίδιο αρχειακό κουτί. Σε κάθε περίπτωση καθαρισμός και στερέωση του αρχικού δερμάτινου καλύμματος. Κατασκευή αρχειακού κουτιού φύλαξης.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΒ 10

Τίτλος : Ευαγγελιστάριο

Χρονολογία: 1511.

Υπόστρωμα γραφής : Χαρτί

Διαστάσεις φύλλων : 31 X 21 εκ.

Αριθμός φύλλων: 209

Στάχωση : Βυζαντινή με μεταξωτό ύφασμα για κάλυμμα. Η αρχική του κώδικα.

Κατάσταση διατήρησης :

Σώμα: Σε γενικά καλή κατάσταση. Επικάθιση ρύπων και κηλίδες υγρασίας κυρίως στο κάτω άκρο. Μικρής έκτασης φθορές από έντομα και μηχανικές φθορές κυρίως στα πρώτα και τελευταία φύλα.

Στάχωση: Η δομή είναι σε καλή κατάσταση μηχανικές φθορές στα κεφάλαια. Φθορά και απώλεια του υφασμάτινου καλύμματος κυρίως στη ράχη και την πίσω πινακίδα.

Προσέγγιση στη συντήρησης:

Ο κώδικας διατηρεί σε καλή κατάσταση την στάχωσή του. Η κατάσταση του σώματος επιτρέπει τη συντήρηση του κώδικα χωρίς να λυθεί η αρχική στάχωση.

Προτεινόμενες εργασίες συντήρησης:

Στεγνός καθαρισμός παντού, υγρός και χημικός καθαρισμός τοπικά όπου είναι απαραίτητο. Αποκατάσταση των απωλειών και ενίσχυση των σχισίματων στο χαρτί.

Στερέωση και αποκατάσταση των κεφαλαριών. Καθαρισμός και στερέωση του καλύμματος. Κατασκευή αρχειακού κουτιού φύλαξης.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΒ 11

Τίτλος : Μηναίο Απριλίου με συναξάρια

Χρονολογία: 1357-1358

Υπόστρωμα γραφής : Χαρτί

Διαστάσεις φύλλων : 22,5 X 14,5 εκ.

Αριθμός φύλλων: 157 και ένα περγαμινό φύλλο στο τέλος του κειμένου εν είδει εσώφυλλου (;)

Στάχωση : βυζαντινή πιθανότατα η αρχική του χειρογράφου.

Κατάσταση διατήρησης :

Σώμα: Επικάθιση ρύπων. Ακέφαλο, έχουν εκπέσει φύλλα από την αρχή του κειμένου. Το χαρτί έχει υποστεί διαβροχή από νερό στο επάνω εξωτερικό τέταρτο προκαλώντας κατά περίπτωση μικρή απώλεια του μελανιού. Τα τελευταία φύλλα του κώδικα έχουν υποστεί εκτεταμένες απώλειες στα άκρα σχετιζόμενες με τη διαβροχή και συνακόλουθη εξασθένηση του χαρτιού ενδεχομένως από την ανάπτυξη μυκήτων. Το τελευταίο φύλλο έχει υποστεί προηγούμενη επέμβαση 'συντήρηση' με την επικόλληση ριζόχαρτου στα άκρα.

Στάχωση: Απώλεια του δέρματος από την ράχη και μέρος της πίσω πινακίδας. Απώλεια του άνω κεφαλαριού και των δύο κλείστρων.

Προσέγγιση στη συντήρηση:

Ο κώδικας σώζει την αρχική του στάχωση η οποία μπορεί και πρέπει να διατηρηθεί στην αρχική της κατάσταση. Οι φθορές του χαρτιού μπορούν και πρέπει να αντιμετωπιστούν τοπικά χωρίς την διάλυση της στάχωσης.

Προτεινόμενες εργασίες συντήρησης:

Στεγνός καθαρισμός, αφαίρεση της προηγούμενης 'συντήρησης' στο τελευταίο φύλλο, στερέωση του χαρτιού στα σημεία εξασθένισης, συμπλήρωση των απωλειών, στερέωση της συρραφής και του δέρματος. Καθαρισμός και στερέωση του δέρματος. Κέντημα νέου κεφαλαριού. Κατασκευή αρχαιακού κουτιού φύλαξης.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΒ 12

Τίτλος : Μηναίον Φεβρουαρίου

Χρονολογία: 15ος αι.

Υπόστρωμα γραφής : Χαρτί

Διαστάσεις φύλλων : 20,5 X 14,5 εκ.

Αριθμός φύλλων: 98

Στάχωση : Βυζαντινή, όχι η αρχική εφόσον τα φύλλα φέρουν ενισχύσεις στη ράχη. 15ου-16ου αιώνα.

Κατάσταση διατήρησης :

Σώμα: Επικάθιση ρύπων. Μηχανικές φθορές στη ράχη πολλών φύλλων και στα εξωτερικά του άκρα, κυρίως στην αρχή και στο τέλος. Το πρώτο φύλλο κολλημένο στην πινακίδα . Εκτεταμένες φθορές στα δύο τελευταία φύλλα και παλαιότερη προσπάθεια 'συντήρησης'. Αρκετές φθορές από έντομα σε όλα τα φύλλα κυρίως στο επάνω άκρο. Σταγόνες από κεριά. Απώλεια φύλλων μεταξύ των φφ. 82,83.

Στάχωση: Διάρρηξη του δερμάτινου καλύμματος στις ενώσεις πινακίδων-σώματος. Σπασμένες μερικές κλωστές στα κεφαλάρια και τη συρραφή. Απώλεια του ενός κλείστρου.

Προσέγγιση στη συντήρησης:

Ο κώδικας διατηρεί σε καλή κατάσταση την στάχωσή του. Η κατάσταση του σώματος επιτρέπει τη συντήρηση του κώδικα χωρίς να λυθεί η αρχική στάχωση.

Προτεινόμενες εργασίες συντήρησης:

Στεγνός καθαρισμός. Αποκατάσταση των απωλειών και ενίσχυση των σχισίματων στο χαρτί. Αποκόλληση του πρώτου φύλλου από την πινακίδα. Αφαίρεση των ριζόχαρτων από τα 2 τελευταία φύλλα και αποκατάσταση των φθορών τους. Στερέωση και αποκατάσταση της συρραφής των τευχών και των κεφαλαριών. Καθαρισμός και στερέωση του δέρματος. Κατασκευή αρχειακού κουτιού φύλαξης.

ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

1. Οι ενδιαφερόμενοι προκειμένου να συμμετάσχουν στη διαδικασία είναι υποχρεωμένοι να προσκομίσουν:
  - Νομιμοποιητικά έγγραφα της εταιρείας από τα οποία να προκύπτουν οι διαχειριστές της οι οποίοι είναι υπόχρεοι στην προσκόμιση ποινικού μητρώου για τον έλεγχο των λόγων αποκλεισμού (Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2α του άρθρου 80 και τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 4412/16)
  - Απόσπασμα ποινικού μητρώου που αφορά
    - αα) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), **τους διαχειριστές,**
    - ββ) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), **τον διευθύνοντα σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου,**
    - γγ) στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών **τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.**
  - Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας
  - Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας
2. Αναπροσαρμογή της τιμής δεν επιτρέπεται κατά την διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Προσφορές οι οποίες δεν καλύπτουν τα χαρακτηριστικά και γενικότερα τους όρους της παρούσας πρόσκλησης θα αποκλείονται.
3. Η συντήρηση των χειρογράφων θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις διεθνείς κατευθυντήριες και πρότυπα από συντηρητές οι οποίοι θα πρέπει να είναι κάτοχοι άδειας ασκήσεως επαγγέλματος συντηρητή αρχαιοτήτων και έργων

τέχνης από την διεύθυνση Συντήρησης Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού με ειδικότητα στη συντήρηση βιβλιακού και αρχειακού υλικού.

4. Ο Ανάδοχος δε δικαιούται να εκχωρεί τη σύμβαση σε οποιοδήποτε τρίτο, ούτε να αναθέτει, μετά την ανάθεση της σύμβασης, υπεργολαβικά σε τρίτους μέρος ή το σύνολο του αντικείμενου της Σύμβασης, ούτε να υποκαθίσταται από τρίτο, αν αυτό δεν προβλέπεται ρητά στη διακήρυξη, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη έγκριση της Αναθέτουσας Αρχής.
5. Η παρούσα πρόσκληση υποβολής προσφορών και η εκτέλεση της σύμβασης διέπονται από το ελληνικό δίκαιο. Κάθε διαφορά που θα ανακύψει κατά τη διενέργεια της διαδικασίας και την εκτέλεση της σύμβασης υπάγεται στην αρμοδιότητα των δικαστηρίων της Βέροιας.

Η παρούσα πρόσκληση εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. πράξη 25^η- 1^ο/ 12-07-2022 (ΑΔΑ: 9ΥΦ46ΨΖΥΥ-9Υ6) του Εφορευτικού Συμβουλίου της βιβλιοθήκης.

Παρακαλούμε να μας στείλετε την προσφορά σας με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο info@libver.gr , το αργότερο μέχρι την Παρασκευή 15-07-2022 και ώρα 12:00 , στην οποία θα αναφέρονται:

- **Η οικονομική προσφορά**
- **Υλικοτεχνική υποδομή εργαστηρίου**
- **Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης από την υπογραφή της σύμβασης και μετά**
- **Τα νομιμοποιητικά έγγραφα που αναφέρονται ανωτέρω**
- **αποδεδειγμένη προηγούμενη εμπειρία στη συντήρηση αρχειακού/βιβλιακού υλικού από χαρτί ή περγαμηνή**

- Σύστημα αντικλεπτικό και πυροπροστασίας και πιστοποιητικό ασφάλισης των έργων

Ο Διευθυντής της Δ.Κ.Β. Βέροιας

Αντώνης Γκαλίτσιος